> Wtedy Hiob wstał, rozdarł swój płaszcz, ogolił swoją głowę, potem upadł na ziemię i oddał pokłon; I powiedział: Nagi wyszedłem z łona swojej matki i nagi tam powrócę. PAN dał, PAN też wziął, niech imię PANA będzie błogosławione.
>
> *— Hioba 1:20-21*

Książka: Stary Testament / Hioba
Tematy: smutek, zadowolenie, zależność, cierpienie, troska, adoracja

Interpretacja:
Wersety 20–21 pierwszego rozdziału Księgi Hioba ukazują moment, w którym *Hiob* – człowiek sprawiedliwy i bogobojny – otrzymuje druzgocące wieści o utracie swojego dobytku, trzód, a co najbardziej tragiczne – dziesięciu synów. Reakcja Hioba w tej chwili jest niezwykła i skłania nas do refleksji nad tym, jak my sami reagujemy na próby i trudności, z jakimi mierzymy się w życiu.

Dlaczego Hiob rozdarł swoje szaty i ogolił głowę?

W kulturze żydowskiej rozdzieranie szat było oznaką żalu i żałoby w obliczu tragedii. Golenie głowy również stanowiło zwyczajowy wyraz żałoby i upokorzenia. Poprzez te gesty Hiob ukazał ogrom bólu i smutku, które ogarnęły go w tamtej chwili.

Hiob upadł na ziemię i oddał pokłon, mimo bólu. Dlaczego?

Mimo druzgocącej straty, jakiej właśnie doświadczył, Hiob wciąż odnajdywał w sercu pragnienie oddania czci Bogu. Jego reakcja na przeciwności losu pokazuje nam, że uwielbienie nie zależy od zewnętrznych okoliczności, lecz od stanu naszego serca. Uwielbienie jest wyrazem ufności i wiary w Boga, nawet pośród bólu i ciemności.

Nagi wyszedłem z łona matki i nagi tam wrócę

Te słowa stanowią wymowne świadectwo na temat ludzkiej egzystencji. Wszyscy przychodzimy na świat z niczym i z niczym odchodzimy. Żadne dobra materialne nie towarzyszą nam w życiu wiecznym – jedynie nasza ludzka istota i nasz duch. Przypomina to o pokorze wobec wielkości Boga i o kruchości życia.

Pan dał i Pan zabrał

Hiob uznaje, że wszystko, co posiadał – rodzinę, majątek i zdrowie – otrzymał od Boga. Samo jego życie jest Bożym darem. A teraz, w cierpieniu, uznaje również, że Bóg ma prawo odebrać to, co sam wcześniej dał. Jest to wyraz całkowitego poddania się woli Bożej oraz ufności w Jego mądrość i dobroć.

Niech będzie błogosławione imię Pana

Hiob nie wypiera się swojego bólu ani nie bagatelizuje poniesionej straty. Mimo to, nawet w tak wielkim cierpieniu, postanawia błogosławić imię Pana. To wyraz głębokiej wiary i wdzięczności, uznanie, że Bóg jest zawsze dobry – nawet w chwilach przeciwności.

Uwaga! Jest to jedna z możliwych interpretacji, oparta na komentarzach uznanych teologów, które mogą się między sobą różnić. Jeśli interpretacja pochodzi z innego języka, jej sens mógł ulec zmianie w trakcie tłumaczenia. *Mt 7, 7–8*

> Wszystkie wasze troski przerzućcie na niego, gdyż on troszczy się o was.
>
> *— I Piotra 5:7*

Książka: Nowy Testament / I Piotra
Tematy: smutek, strach, słabość, troska

Interpretacja:

Słowa zawarte w *I Piotra 5:7* niosą ze sobą głębokie przesłanie, a rozważanie ich może przynieść wielką ulgę osobom zmagającym się z niepokojem, troskami czy stresem. Werset ten porusza temat obaw i lęków, wskazując, jak możemy znaleźć ukojenie w Bogu, powierzając Mu swoje ciężary.

Co mówi nam Biblia?

Fragment ten przypomina, że Bóg troszczy się o nas i pragnie, byśmy ufali Mu w każdej sytuacji życiowej. To pouczenie może pomóc nam uwolnić się od ciężarów, które nas przytłaczają oraz są źródłem trosk i udręki. Biblia zapewnia, że gdy ufamy Bogu, On otacza nas swoją opieką.

Uwaga! Jest to jedna z możliwych interpretacji, oparta na komentarzach uznanych teologów, które mogą się między sobą różnić. Jeśli interpretacja pochodzi z innego języka, jej sens mógł ulec zmianie w trakcie tłumaczenia. *Mt 7, 7–8*

> Jakby smutni, jednak zawsze radośni, jakby ubodzy, jednak wielu ubogacający, jakby nic nie mający, jednak wszystko posiadający.
>
> *— II Koryntian 6:10*

Książka: Nowy Testament / II Koryntian
Tematy: smutek, radość, materializm, pieniądze, bieda, nagroda

Interpretacja:
II Koryntian 6:10 porusza kwestię pozornej sprzeczności, jakiej możemy doświadczać w naszym życiu. Z jednej strony możemy czuć smutek i ubóstwo, a jednocześnie – posiadać radość i bogactwo.

Smutni, lecz zawsze radośni

Pierwsza część tego wersetu mówi o potrzebie zachowania radości mimo smutku. Warto zauważyć, że nie oznacza to braku odczuwania smutku czy bólu; chodzi raczej o to, że możemy doświadczać obu tych emocji jednocześnie. Jako chrześcijanie wiemy, że Bóg jest z nami w chwilach prób i trudności, co dodaje nam otuchy i pozwala szukać radości mimo przeciwności losu. To On jest źródłem trwałego szczęścia, nawet w najtrudniejszych okolicznościach.

Ubodzy, a jednak wzbogacający wielu

W drugiej części tego wersetu święty *Paweł* zachęca nas do refleksji nad tym, jak można być ubogim, a jednocześnie wzbogacać siebie i innych. Czasami sądzimy, że bogactwo mierzy się jedynie dobrami materialnymi, jednak jego prawdziwy sens tkwi w umiejętności dzielenia się tym, co posiadamy, z innymi.

Uwaga! Jest to jedna z możliwych interpretacji, oparta na komentarzach uznanych teologów, które mogą się między sobą różnić. Jeśli interpretacja pochodzi z innego języka, jej sens mógł ulec zmianie w trakcie tłumaczenia. *Mt 7, 7–8*

> Bo smutek, który jest według Boga, przynosi pokutę ku zbawieniu, czego nikt nie żałuje; lecz smutek według świata przynosi śmierć.
>
> *— II Koryntian 7:10*

Książka: Nowy Testament / II Koryntian
Tematy: smutek, nawrócenie, pokuta, Zbawienie, troska

Interpretacja:
W *II Koryntian 7:10* mówi o dwóch rodzajach smutku: smutku według Bożej woli oraz smutku tego świata. Smutek według Bożej woli prowadzi nas do nawrócenia i zbawienia. Pojawia się on, gdy uświadamiamy sobie, że nasze postępowanie nie podoba się Bogu, i jesteśmy gotowi na zmianę.

Pokuta dla zbawienia

Nawrócenie jest kluczowym pojęciem w życiu każdego chrześcijanina; to decyzja o zmianie kierunku życia i odwróceniu się od grzechu. Smutek według Bożej woli prowadzi do nawrócenia, a nawrócenie prowadzi do zbawienia. Gdy żałujemy za grzechy, wyznajemy wiarę w *Jezusa* i przyjmujemy Jego ofiarę, doświadczamy zbawienia, które On nam oferuje.

Smutek tego świata

Smutek tego świata to smutek, który do niczego dobrego nie prowadzi; jest to smutek pusty i pozbawiony sensu. Pojawia się on, gdy tracimy coś dla nas cennego – czy to relację, pracę, czy dobra materialne. Taki smutek może prowadzić do lęku i depresji.

Skutek w postaci śmierci

Werset ten ostrzega, że smutek tego świata sprowadza śmierć. Nie chodzi tukoniecznie o śmierć fizyczną, lecz o śmierć duchową, która oddziela nas od Boga. Smutek tego świata może sprawić, że oddalimy się od Boga i damy się pochłonąć własnym problemom oraz troskom.

Uwaga! Jest to jedna z możliwych interpretacji, oparta na komentarzach uznanych teologów, które mogą się między sobą różnić. Jeśli interpretacja pochodzi z innego języka, jej sens mógł ulec zmianie w trakcie tłumaczenia. *Mt 7, 7–8*

> Wróć i powiedz Ezechiaszowi, wodzowi mego ludu: Tak mówi PAN, Bóg Dawida, twego ojca: Wysłuchałem twojej modlitwy i widziałem twoje łzy. Oto uzdrawiam cię: trzeciego dnia wejdziesz do domu PANA.
>
> *— II Królewska 20:5*

Książka: Stary Testament / II Królewska
Tematy: smutek, wyzdrowienie, Modlitwa, proroctwo

Interpretacja:
Werset ten osadzony jest w kontekście życia *Ezechiasza*, czternastego króla Judy. Ezechiasz wyróżniał się jako pobożny władca, który nieustannie zabiegał o poznanie Bożej woli w swoim życiu. Poprzedni werset opisuje, jak Ezechiasz ciężko zachorował i prosił Boga o uzdrowienie. To właśnie w tej sytuacji Bóg odpowiedział na jego modlitwę i przekazał mu słowa zawarte w *2. Księdze Królewskiej 20:5*.

Choć werset ten odnosi się do konkretnego okresu w życiu Ezechiasza, niesie ze sobą cenne lekcje również dla nas. Po pierwsze, ukazuje on Boży charakter. Bóg jest Bogiem współczucia i miłosierdzia, który troszczy się o nas i nasze potrzeby. Możemy mu zaufać i zwrócić się do Niego z naszymi prośbami, wiedząc, że nas słyszy i widzi.

Po drugie, werset ten uczy nas, jak ważna jest modlitwa. Ezechiasz się modlił, a Bóg go wysłuchał. Modlitwa jest potężnym narzędziem dostępnym dla nas, chrześcijan; powinniśmy z niej nieustannie korzystać, by przedstawiać Bogu zarówno własne potrzeby, jak i potrzeby innych ludzi.

Wreszcie, werset ten ukazuje znaczenie ufności Bogu. Ezechiasz zaufał Bogu, a jego wiara została nagrodzona. Gdy w życiu mierzymy się z trudnymi sytuacjami, musimy ufać Bogu i Jego obietnicom, wiedząc, że On nad wszystkim panuje.

Uwaga! Jest to jedna z możliwych interpretacji, oparta na komentarzach uznanych teologów, które mogą się między sobą różnić. Jeśli interpretacja pochodzi z innego języka, jej sens mógł ulec zmianie w trakcie tłumaczenia. *Mt 7, 7–8*

> Uschła winorośl i zwiędło drzewo figowe; drzewo granatowe, palma, jabłoń i wszystkie drzewa polne uschły, bo radość znikła spośród synów ludzkich.

> — *Joela 1:12*

Książka: Stary Testament / Joela

Tematy: smutek, jedzenie, żniwo, radość, wino

Interpretacja:

Księga Joela należy do ksiąg Dwunastu Proroków Starego Testamentu i jest znana ze swojego apokaliptycznego przesłania. Dzieli się ona na dwie części: w pierwszej prorok opisuje najazd szarańczy, która spustoszyła kraj, natomiast w drugiej przesłanie Joela niesie nadzieję każdemu, kto okazuje skruchę i oddaje się Bogu.

Przyczyną tego spustoszenia, o którym mowa w Joela 1:12, są nieprawości ludu.

Uwaga! Jest to jedna z możliwych interpretacji, oparta na komentarzach uznanych teologów, które mogą się między sobą różnić. Jeśli interpretacja pochodzi z innego języka, jej sens mógł ulec zmianie w trakcie tłumaczenia. *Mt 7, 7–8*

> Dlatego jeszcze i teraz, mówi PAN, wróćcie do mnie całym swym sercem, w poście, płaczu i w lamencie.
>
> — *Joela 2:12*

Książka: Stary Testament / Joela

Tematy: smutek, nawrócenie, post, serce

Interpretacja:

W *Joela 2:12* znajdujemy Boże wezwanie skierowane do Jego ludu, by zwrócił się do Niego całym sercem. Werset ten zachęca nas do refleksji nad znaczeniem nawrócenia i pokuty w naszym życiu.

Słowo *„nawrócenie”* oznacza zwrot ku czemuś lub powrót. W wymiarze duchowym ten zwrot oznacza zmianę postawy i postępowania – taką, która oddziela nas od grzechu i przybliża do Boga. Nie jest to jedynie akt wiary, lecz ciągły proces wymagający zaangażowania, wysiłku i wytrwałości.

To nawrócenie zaczyna się od pokuty – głębokiego poczucia bólu i żalu z powodu naszych grzechów. Pokuta prowadzi nas do uznania naszych uchybień oraz potrzeby Bożego przebaczenia. Taki ból i płacz są niezbędne, abyśmy mogli zmienić swój sposób życia i doznać przemiany przez Boga.

Wezwanie to nakazuje nam zwrócić się do Boga całym sercem. Oznacza to, że nasze nawrócenie musi być całkowite i szczere. Nie możemy jedynie zmieniać zewnętrznego wyglądu czy działań; musimy przemienić nasze umysły i serca. Pełne nawrócenie wiąże się z całkowitym oddaniem się Bogu i bezwarunkowym poddaniem się Jego woli.

Uwaga! Jest to jedna z możliwych interpretacji, oparta na komentarzach uznanych teologów, które mogą się między sobą różnić. Jeśli interpretacja pochodzi z innego języka, jej sens mógł ulec zmianie w trakcie tłumaczenia. *Mt 7, 7–8*

> Gdzie bowiem jest wiele mądrości, tam jest wiele smutku. A kto przysparza wiedzy, przysparza i cierpienia.
>
> *— Kaznodziei 1:18*

Książka: Stary Testament / Kaznodziei
Tematy: smutek, rozum, mądrość, troska

Interpretacja:
Księga *Kaznodziei 1:18* mówi o negatywnych skutkach, jakie mogą wiązać się z posiadaniem nadmiaru wiedzy. W kontekście tej księgi biblijnej jej autor (prawdopodobnie król *Salomon*) rozważa marność życia oraz kwestie, które często pochłaniają nasz czas i

energię. Choć Salomon był jednym z najmądrzejszych ludzi swoich czasów – prowadził bowiem szeroko zakrojone badania i zgromadził ogromną wiedzę – zdał sobie sprawę, że nie uchroniło go to przed cierpieniem ani trudnościami.

Dlaczego mądrość może prowadzić do cierpienia?

Dlaczego zatem mądrość może wiązać się z cierpieniem? Jednym z możliwych wyjaśnień jest to, że w miarę jak człowiek staje się mądrzejszy, może uświadomić sobie, jak wiele rzeczy pozostaje dla niego nieznanych. Może to rodzić poczucie bezradności lub frustracji, gdy dążenie do poszerzania wiedzy zderza się z nieodłącznymi ograniczeniami ludzkich możliwości poznawczych.

Z drugiej strony mądrość może również wyraźnie ukazywać niewygodne prawdy czy negatywne aspekty życia. Dostrzeżenie tych prawd bywa źródłem nasilonego niepokoju lub smutku, gdyż człowiek zaczyna dostrzegać trudności świata, które wcześniej pozostawały ukryte.

Uwaga! Jest to jedna z możliwych interpretacji, oparta na komentarzach uznanych teologów, które mogą się między sobą różnić. Jeśli interpretacja pochodzi z innego języka, jej sens mógł ulec zmianie w trakcie tłumaczenia. *Mt 7, 7–8*

> Usuń więc gniew ze swojego serca i odrzuć zło od swego ciała, gdyż dzieciństwo i młodość są marnością.
>
> *— Kaznodziei 11:10*

Książka: Stary Testament / Kaznodziei
Tematy: smutek, ciało, zdrowie, serce, troska

Interpretacja:
W Księdze Koheleta autor dzieli się swoją mądrością oraz przemyśleniami na temat życia i natury świata. Fragment *Kaznodziei 11:10* zawiera radę, by usunąć gniew z serca i

odrzucić zło od ciała. Autor ostrzega, że młodość jest marnością, i zachęca do życia z jasnym umysłem oraz sercem wolnym od gniewu i gwałtowności.

Znaczenie wersetu

Gniew i gwałtowność to silne emocje, które mogą szkodzić naszemu zdrowiu psychicznemu i fizycznemu. Gniew często zaburza nasz osąd i popycha do impulsywnych działań, co może prowadzić do poważnych konsekwencji. Eliminując te emocje z codziennego życia, możemy funkcjonować z większą jasnością umysłu oraz okazywać innym więcej miłości i współczucia.

Sformułowanie *„młodość jest marnością”* można interpretować na różne sposoby. Może ono sugerować, że ludzie młodzi i niedoświadczeni mają skłonność do egoizmu i żyją, nie zważając zbytnio na innych. Z drugiej strony może też wskazywać, że młodość jest etapem życia ulotnym i przemijającym. Tak czy inaczej, autor wzywa nas do mądrego i odpowiedzialnego życia.

Uwaga! Jest to jedna z możliwych interpretacji, oparta na komentarzach uznanych teologów, które mogą się między sobą różnić. Jeśli interpretacja pochodzi z innego języka, jej sens mógł ulec zmianie w trakcie tłumaczenia. *Mt 7, 7–8*

> I usłyszałem donośny głos z nieba: Oto przybytek Boga jest z ludźmi i będzie mieszkał z nimi. Oni będą jego ludem, a sam Bóg będzie z nimi i będzie ich Bogiem. I otrze Bóg wszelką łzę z ich oczu, i śmierci już nie będzie ani smutku, ani krzyku, ani bólu nie będzie, bo pierwsze rzeczy przeminęły.
>
> *— Objawienie 21:3-4*

Książka: Nowy Testament / Objawienie
Tematy: smutek, śmierć, Życie wieczne, Bog, choroba, troska

Interpretacja:
Te wersety dobitnie ukazują Bożą obietnicę obecności w życiu Jego dzieci. W tym fragmencie apostoł *Jan* opisuje potężny głos ogłaszający, że Bóg rozbije swój namiot pośród ludzi, zamieszka z nimi i na wieki będzie ich Bogiem. Co jednak oznacza to dla każdego z nas?

Nasza natura ciągłego poszukiwania

Choć niektórzy mogą sądzić, że obietnica ta dotyczy jedynie chwili osiągnięcia życia wiecznego po śmierci, w rzeczywistości Bóg pragnie być obecny w naszym życiu już teraz. Biblia ukazuje nas jako istoty nieustannie czegoś poszukujące. Szukamy szczęścia, osobistego spełnienia, miłości, samorealizacji i wielu innych rzeczy, co utrzymuje nas w stanie ciągłego dążenia. Tymczasem w Bożej obecności możemy znaleźć wszystko, czego potrzebujemy. On jest drogą do szczęścia, pokoju i wewnętrznego spokoju.

Bóg jest naszym schronieniem

W *Psalmów 46:1* psalmista ogłosił: *„Bóg jest naszą ucieczką i siłą, najpewniejszą pomocą w utrapieniu”*. Ta sama obietnica wybrzmiewa w *Objawienie 21:3-4*. Bóg mieszka z nami – co oznacza, że przebywa w samym naszym wnętrzu. Ilekroć czujemy się zniechęceni lub przytłoczeni, możemy zwrócić się do Niego po potrzebne nam ukojenie. Jego obecność daje nam nadzieję i siłę, by iść naprzód, nawet gdy sytuacja staje się trudna.

Jesteśmy Jego dziećmi

Obietnica ta podkreśla również niezawodną miłość Boga do nas. Pragnie On być z nami – mieszkać w nas – by się o nas troszczyć i nas chronić. Jak mówi werset, będziemy *„Jego ludem”* – co oznacza, *że jesteśmy Bożymi dziećmi*. On troszczy się o nasze życie, potrzeby, dążenia i marzenia. Dzięki Bożej obecności w naszym życiu możemy być pewni, że On zawsze będzie przy nas.

Nie będzie już śmierci, żałoby, płaczu ani bólu

W tych wersetach Biblia mówi nam o przyszłym czasie, kiedy ustanie wszystko, co powoduje ból i cierpienie. Nie będzie już śmierci, bólu ani chorób, a także bolesnych rozstań czy pożegnań. Zniknie płacz, szlochanie i udręka duszy. Boża obietnica głosi, że w tym przyszłym królestwie ci, którzy za Nim podążają, znajdą ukojenie i pokój.

Uwaga! Jest to jedna z możliwych interpretacji, oparta na komentarzach uznanych teologów, które mogą się między sobą różnić. Jeśli interpretacja pochodzi z innego języka, jej sens mógł ulec zmianie w trakcie tłumaczenia. *Mt 7, 7–8*

> Nie zaznają już głodu ani pragnienia, nie porazi ich słońce ani żaden upał; Ponieważ Baranek, który jest pośrodku tronu, będzie ich pasł i poprowadzi ich do żywych źródeł wód, i otrze Bóg wszelką łzę z ich oczu.
>
> *— Objawienie 7:16-17*

Książka: Nowy Testament / Objawienie
Tematy: smutek, Pocieszyciel, zachęta, Życie wieczne, ochrona

Interpretacja:
Biblia jest pełna pokrzepiających obietnic, a jedna z najpiękniejszych znajduje się w Księdze *Objawienia 7:16–17*. Czytamy tam zapewnienie, *że Baranek – Jezus Chrystus* – będzie pasł swój lud i prowadził go do źródeł wód życia, a Bóg otrze wszelką łzę z ich oczu. Wersety te niosą nadzieję i otuchę cierpiącym, będąc dowodem na to, że w pełnej miłości obecności Boga zawsze możemy znaleźć ukojenie.

Głębsze znaczenie

Fragmenty te są niezwykle ważne, gdyż dają nam przedsmak obietnicy niebiańskiego raju, w którym Bóg na zawsze położy kres wszelkiemu smutkowi i cierpieniu. Obraz pasterza prowadzącego swoje stado do świeżej wody ukazuje miejsce, w którym każda

dusza zazna pokoju i szczęścia. Przypominają nam one, że Bóg jest Pasterzem, który prowadzi swój lud przez życiowe próby i kieruje tych, którzy za Nim podążają, ku miejscu pełnemu błogosławieństwa.

Obietnica Jezusa

W *Jana 10:11 Jezus* powiedział: *„Ja jestem dobrym pasterzem. Dobry pasterz oddaje swoje życie za owce”*. Słowa te ukazują głębię miłości Jezusa do nas. Oddał On za nas życie na krzyżu, abyśmy mogli zostać poprowadzeni do źródeł wód życia. Jego ofiara gwarantuje, że w trudnych chwilach zawsze będziemy mieli źródło pocieszenia i miłości. W Jego miłości i obecności odnajdujemy uzdrowienie oraz ukojenie, których potrzebujemy, by z nadzieją iść naprzód.

Uwaga! Jest to jedna z możliwych interpretacji, oparta na komentarzach uznanych teologów, które mogą się między sobą różnić. Jeśli interpretacja pochodzi z innego języka, jej sens mógł ulec zmianie w trakcie tłumaczenia. *Mt 7, 7–8*

> A sam PAN pójdzie przed tobą, on będzie z tobą, nie porzuci cię ani cię nie opuści. Nie bój się ani się nie lękaj.
>
> *— Powtórzonego 31:8*

Książka: Stary Testament / Powtórzonego
Tematy: smutek, przymierze, zachęta, strach, podazac, niezawodność

Interpretacja:
Werset *Powtórzonego 31:8* niesie ze sobą pokrzepiającą obietnicę nieustannej obecności Boga w naszym życiu. Słowa *„A sam PAN pójdzie przed tobą”* oznaczają, że Bóg zawsze kroczy przed nami, oczyszczając ścieżkę i przygotowując drogę do tego, co nas czeka. Innymi słowy, zanim jeszcze napotkamy życiowe wyzwania i przeszkody, Bóg już przygotował dla nas drogę.

Druga część tego wersetu jest równie wymowna: *„On będzie z tobą, nie porzuci cię ani cię nie opuści”*. Oznacza to, że bez względu na to, jak trudne mogą być nasze okoliczności, Bóg zawsze będzie przy nas, by nas wspierać, i nigdy nas nie porzuci. To niezłomna obietnica przyjaźni i ochrony, niezależnie od sytuacji, z jakimi przychodzi nam się mierzyć.

Ta Boża obietnica powinna być źródłem siły i pocieszenia dla wszystkich chrześcijan. Pozwala nam wierzyć, że Bóg jest zawsze z nami, nawet w najtrudniejszych chwilach. Musimy wierzyć, że Bóg nas nie opuści, i znajdować poczucie bezpieczeństwa w Jego opiece.

Uwaga! Jest to jedna z możliwych interpretacji, oparta na komentarzach uznanych teologów, które mogą się między sobą różnić. Jeśli interpretacja pochodzi z innego języka, jej sens mógł ulec zmianie w trakcie tłumaczenia. *Mt 7, 7–8*